

Dansk Vestindisk Selskab

MAGASINET

JUNI
2020
55. ÅRGANG
NR. 3

**HVEM VAR
QUEEN LOUISE?**

SE SIDE 20

Dansk Vestindisk Selskabs medlemsblad Magasinet

Juni 2020
55. årgang, nr. 3

ISSN 0905-4391

Redaktion: Michael Keldsen
(ansvarshavende)
Design: BGRAPHIC
Tryk: OnPrint

**DEADLINE
for artikler og
materiale til
næste nummer
af Magasinet er
20. august 2020**

INDHOLD

Kære medlemmer.....	3
Clarity in the time of corona	5
Slavehandel – en økonomisk tvivlsom forretning – del 2.....	8
Medlemsmøder	13
Ekstraordinær generalforsamling.....	14
Festlige USVI	17
Hvem var Queen Louise?.....	20
Donation til Dansk Vestindisk Selskab.....	23
Hvad lærer gymnasiaster om kolonihistorien?	24
Alberta og Victor.....	27
Bestyrelse og kontaktinfo	30

**Nu udkommer Magasinet
i en digital engelsksproget
udgave med uddrag af artikler
fra den danske udgave.
Kan ses på www.dwis.dk**

Forsiden

Dronning Louise, gift med Kong Frederik VIII,
og initiativtager til Queen Louise Home.

HILSEN FRA FORMANDEN...

KÆRE MEDLEMMER

Den igangværende Covid-19 krise, har jo været stærkt begrænsende for Selskabets aktiviteter med medlemsmøder og øvrige projekter i dette år. Dette gælder for alle foreninger, sportsklubber etc. i hele landet. Jeg håber, at I alle er kommet igennem denne kriseperiode med et godt helbred i behold.

Det er selskabets hensigt at genoptage vore foreningsaktiviteter, så snart de officielle retningslinjer giver mulighed herfor. Som det ser ud nu, vil det formodentligt være ved udgangen af august dette år. Fremadrettet vil der uden tvivl være et officielt afstandskrav ved gennemførelse af indendørsarrangementer på mindst 1 m. Det stiller store krav til størrelsen af de lokaler, der vil kunne bruges til et medlemsarrangement – og ikke mindst til bestyrelsen, for at få rammer til afholdelsen, som ligger inden for vore økonomiske muligheder.

Ind til da vil Magasinet, vort medlemsblad, samt selskabets hjemmeside være kilden til opdaterede informationer om alt, hvad der vedrører Selskabet samt på De vestindiske Øer. Selskabets hjemmeside, www.dwis.dk har gennemgået en tiltrængt modernisering, og det er bestyrelsens håb at alle medlemmer udnytter muligheden til at surfe rundt i de spændende arkiver, billeder og artikler.

Er der i medlemskredsen arkivalier, breve, billeder eller andet med relevans til De vestindiske Øer, så er det selskabets håb at disse tilsendes Selskabet, enten på mail eller som almindelig post. Alle modtagne effekter vil blive gjort tilgængelige for hele medlems-

Lars Hven Troelsen, formand DVS.

kredsen og på den måde være os alle til glæde og yderligere supplere vores viden om den fælles historie vi har med Vestindien.

FESTIVAL 2021

Planlægningen af Festival i 2021 i Danmark er allerede påbegyndt. Det er selskabets ambition, at sammensætte et spændende program til glæde for både vore gæster fra Vestindien og deres værter.

Vi vil senere på året vende tilbage mere detaljeret om programmet.

Selskabet vil samtidig appellere til medlemmerne, om at være ambassadører for vores forening og anbefale medlemskab af Selskabet til venner og bekendte, med interesse og veneration for vores fælles historie med De vestindiske Øer, i fortid og nutid.

Flere medlemmer vil – udover at styrke vores økonomiske muligheder – sikre historien omkring Danmark og vore tidligere besiddelser i Caribien. Donationer, testamentariske

gaver til Selskabet fra medlemmer eller venner, er ligeledes en mulighed, som vi vil opfordre til, hvis man har mulighed herfor.

Selskabet har i forbindelse med vor protektors fødselsdag 16. april sendt en lykønsning til Dronning Margrethe i anledning af hendes 80-års dag. I den forbindelse har vi lanceret en annoncekampagne i flere dagblade og ugeaviser om Dansk Vestindisk Selskab, for på den måde at skabe interesse for Selskabets virksomhed.

Derudover undersøger bestyrelsen mulighederne for at gøre opmærksom på os selv via Facebook, i håb om på den platform at skabe mere interesse for vores lille forening.

Afslutningsvis vil den samlede bestyrelse ønske alle vore medlemmer en god sommer og godt helbred til vi forhåbentlig ses igen til medlemsmøderne til efteråret.

Lars Hven Troelsen

TILMELDING FOR VÆRTER VED "FESTIVAL 2021"

Navn	
Gade/vej og nr.	
Postnr. og by	
Email	
Telefon	

Jeg / Vi tilbyder at huse (antal) gæster i

Perioden 5. juni t.o.m. 12. juni (Vestdanmark)

Perioden 12. juni t.o.m. 19. juni (Østdanmark)

Jeg/vi bor i bolig med trappe

Jeg / Vi vil helst have

Ægtepar

Damer/damer

Børn/børn

Herrer/herrer

Underordnet

Jeg / Vi er

Vegetar

Ikke-ryger

Ryger

Har husdyr

Allergisk

Jeg / Vi har allerede aftalt ophold med en gæst/gæster fra USVI

Gæstens navn 1

Gæstens navn 2

Jeg / Vi kan tilbyde transport i egen bil for (antal) gæster

I perioden

For dagene

CLARITY IN THE TIME OF CORONA

Anna Monica Villa, bestyrelsesmedlem i DVS, har givet nedenstående personlige og bevægende beretning om, hvilken påvirkning coronakrisen har på St. Thomas, hvor hun bor og arbejder en del af året.

Af Anna Monica Villa

Although the following essay is written in English, I am writing it primarily for friends of the Virgin Islands in Denmark who are interested in how the pandemic has affected the USVI. It is no more or less than my own account of what it was like to be on St. Thomas, when something we could not see made very visible and very tangible changes. In some respects, it might resemble what it was like to be in Denmark, but, the uniqueness of each place on the globe has been clarified by the way in which the same event has been handled differently. (In the islands, the pandemic is often compared to an invisible hurricane).

Fear is channeled into preparedness prior to the hurricane's arrival, and, "sheltering in place" is a familiar exercise for surviving the worst of the storm -nu med mundbind. In the case of COVID19, however, we have no experience that can prepare us for the "aftermath". In addition to survival skills such as resilience, determination, and optimism; we will need leadership as well as friendship to come through the hyperactive hurricane season which started in June.

MARCH 13, 2020

March 13th, 2020 was a Friday. Friday the 13th. It was possibly one of the most memorable days in my life. Denmark had closed

its borders on March 11th in response to the global pandemic, but, guests were still arriving in the Virgin Islands. In the 10 days that would pass before the Governor made it clear that he could not close our airports, I continued to work as a guide. Fear spread before the virus arrived by plane from New York. The person infected with the Corona virus acted responsibly by sequestering himself, and, he prevented the spread of the virus in that one instance.¹

LAST CRUISE SHIPS

The last cruise ship left the harbor on March 14th. Prior to that, Charlotte Amalie was on the short list of "the busiest cruise ship destinations in the world". The pulse of everyday life on St. Thomas pre-Corona was determined by how many passengers arrived by cruise ship.²

From one day to the other there was no "pulse", less noise, and almost no traffic. Those of us who lived in town noticed other subtle changes. Besides noticing the appearance of a dolphin and turtles in the harbor, we started to notice each other. My neighbors and I started talking to each other across the narrow streets that wind up and down Denmark Hill. The Shelter in Place orders came with the Governor's declaration of the State of Emergency, and, for us that meant that only the nurses and the workmen among us left for work in the mornings.

In the evenings women and girls on Bjerge Gade got exercise by walking on the steep streets and roads in the historic district. Afterwards they sat on the steps that Mr. Lockhart built 'back in the day' because he didn't want cars driving past his house.³

*Havnen i Charlotte Amalie
på St. Thomas før corona.*

By 7:00 it was dark, and, I plugged in the outdoor Christmas lights at the corner where Norre Gade, Bjerge Gade and Crystal Gade meet. The pearly-white lights were my little contribution to the hygge in our corner of Denmark Hill. Perhaps some of my neighbors missed the light show from the cruise ships. In the absence of the cruise ships, however, we were able to see across the harbor to the lights of the Mariott. The Mariott has been under reconstruction since the devastating hurricanes of 2017, and the lights gave us hope that it was possible to rebuild. In truth, they also reminded us that we were still in the “aftermath” of hurricanes Irma and Maria. According to today’s newspaper, the Marriott has suspended work on the 300 million dollar rebuild citing DiamondRock Hospitality’s losses in the first quarter of 2020 and the COVID-19 related financial crisis. Our hope that the over 400 jobs produced by the resort and the over 100 million dollar annual contribution to the local economy has also been suspended. The harbor itself was full of “fairy

lights” from the many sailboats that had begun to arrive when the British Virgin Islands closed their ports.

EXPLORING TOWN

After my 14-day quarantine period was over, I began to explore step streets and neighborhoods that I had never visited before. With help from a new friend, I finally found slagter Petersen’s old butcher shop on Lille Gronnegade. I greeted the very polite young men who usually sell drugs there. Apparently, the drug business was fairing no better than the business of selling diamonds on Main Street. As I walked by, one young man was lamenting all the young men he knew who were either dead or in jail...

As I walked on Nye Gade and Nye Stræde, people were fixing their homes. They were following distancing guidelines, but, getting closer as a community. Time that would otherwise have been spent getting to work, and, working to get home, was now being spent Being Home. Strangely enough, Money that was not being earned was being spent at Home Depot.

Main Street was closed, but, the beautification project to replace asphalt with brosten and beton with bluebitch was still underway. A historic brick sidewalk had been unearthed on the southside of Dronningensgade. It was perfectly in "vatter" as though the bricks had just been laid. Historic Preservation documented its existence, before work to create a bluebitch sidewalk at street level was allowed to continue.

Every other day was a journey of discovery for me in the town that had once been Denmark's second largest. Some days I was elated, and, some days I was devastated by what I found.

Before the pandemic, I had never been to the gut where people live without rooves over their heads, running water or electricity. The issue of hygiene is a heightened concern as handwashing is a primary deterrent to the spread of the virus, but I am also concerned about the dignity of the people living under these conditions. The Daily News started a series of articles with photographs and biographies of homeless people. Some of the people who used to be invisible, have now been introduced to the community. Mental illness, however, is still invisible and there is apparently no treatment for it in the USVI.

WALK TO PRAY

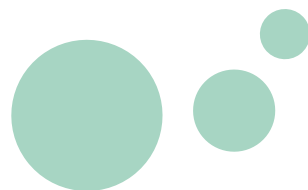
When the beaches were closed and Church services were cancelled, it was difficult to remain optimistic. Some people chose to attend church "on-line", but, since church is about fellowship for me, I sought out the one Church activity that had not been cancelled because of Corona: The Walk to pray for our community. It was Lent and we were "praying with our feet". The idea of walking and praying was inspired by the Civil Rights Movement. As a congregation we would walk through the neighborhoods of our town and pray for healing.

We prayed for the young men who are using each other to commit 'suicide'⁴. We prayed for the wisdom and decisiveness of our leaders, we prayed for first responders, and for businesses in the territory. We prayed for a future brighter than our present.

OUR FUTURE

The smoke that was constantly pumped out of the cruise ships enormous chimneys no longer clouds our view, nor does it deposit "diamond-dust" on our tabletops. It is both scary and potentially empowering to contemplate a future without our economic mainstay.

1. To date we have had only 70 confirmed cases of Covid19 in the USVI. The last 500 consecutive tests have been negative for the virus. 6 people have died after being infected.
2. Because of strategies to prevent the spread of COVID19, 60 cruise ships that were scheduled to bring 191,000 passengers between March 14th and May 28th **did not arrive**. WICO translates that into lost revenues for the company of 1,302,000 dollars, and, lost revenues for the territory of 35 million dollars.
3. Many mistakenly think that the steps to the west of the Crystal Palace are a step street. Others who orient themselves with the help of a GPS just as mistakenly think that it is still a road.
4. While 6 people in the territory have died after being infected with COVID19, 20 young men have died as a result of gun violence.

SLAVEHANDEL – EN ØKONOMISK TVIVLSOM FORRETNING – DEL 2

Her fortsætter Kåre Laurings artikel fra Magasinets marts nummer. Der fortælles om de britiske retssager, som vakte opmærksomhed omkring slavehandlen og dens rædsler. De førte til sidst til forbud mod og ophør af slavehandlen, men i denne omgang ikke til ophævelse af slaveriet.

Af Kåre Lauring

Frem mod forbuddet

At europæerne var involveret i slavehandel, mødte op igennem 1700-årene stadig større modstand fra flere og flere. Det var oplysningstiden med sin øgede fokus på det enkelte individs rettigheder, der begyndte at slå igennem. Det der for alvor fik sat vind

i sejlene bag den stigende modstand mod slavehandelen, var dog to retssager ved den engelske højesteret. Begge sager blev dømt af den engelske højesteretsdommer William Murray 1. jarl af Mansfield. Han var set ud fra sin tid lidt speciel, for udover at være højesteretsdommer havde han også to adoptivdøtre, hvoraf den ene, Elisabeth, var født i Vestindien som datter af Lord Mansfields nevø, viceadmiral Sir John Lindsay, og en slavinde, der var død i barselsengen. Så Lord Mansfield havde en adoptivdatter, der nok var fri, men som også var datter af en slave.

Den første sag vedrørende slaveri og slavehandel Lord Mansfield kom til at dømme, var sagen, Somerset vs. Stewart, som den blev kaldt fra 1772. Sagen handlede om husslaven James Somerset, der i 1769 var kommet til England fra Jamaica sammen med sin herre Charles Stewart. Under opholdet i England var Somerset stukket af, men han blev fanget igen, og han skulle nu som straf sendes tilbage til plantagen på Jamaica. En ung sagfører Francis Hargraves, der havde opbakning fra flere kendte modstandere af slavehandel, påtog sig at føre sagen, og ved at overbevise retten om at "habeas corpus" (princippet om at ingen kan fængsles uden lov og dom), gjaldt for alle, der boede i Storbritannien, også afrikanske slaver, fik Hargraves stoppet deporteringen. Slaven Somerset fik dermed sin sag, der jo handlede om hans rettigheder overfor hans ejer Charles Stewarts ejendomsret, for retten, hvor den blev belyst fra alle sider, og så skete det! Højesteretsdommer Lord Mansfields dom lød nemlig som følger: "Slaveri er et forhold, hvis indførelse ikke kan ske ud fra nogen fornuftig forklaring, hverken moralsk eller politisk, men kun ved hjælp af givne

lov, som vil forblive i kraft længe efter, at den blev indført, og dens tilblivelsesgrundlag og oprindelsessted er forsvundet fra vores hukommelse. Slaveri er så afskyeligt, at intet taler for at opretholde det, bortset fra given lov. Så uanset det besvær, denne beslutning måtte medføre, kan jeg ikke fastslå, at dette søgsmål kan finde støtte i engelsk lov, og derfor skal den sorte (James Somers) sættes fri”.

Dommen var skelsættende, og vel nok en af de mest betydningsfulde, vi har indenfor europæisk retshistorie. For dommen indebar, at James Somers og alle afrikanske slaver, der opholdt sig i i Storbritannien, det drejede sig omkring 20.000 personer, fra da af var at betragte som frie mennesker, og dermed var de første afrikanske slaver ejet af europæere blevet løst fra deres lænker.

11 år efter fik Lord Mansfield endnu en sag vedrørende slavehandel. På det tidspunkt var modstanden imod slavehandel for alvor begyndt at vokse frem, men bevægelsen manglede en sag, der virkelig kunne få modstanden til at bryde igennem. Det fik man så i 1783 i en ny retssag med Mansfield i dommersædet. Liverpool rederne William Gregson og George Case, havde anlagt sag imod deres forsikringsselskab for at få dækket det økonomiske tab, deres slaveskib ZONG af Liverpool, havde været udsat for. Sagen var i korthed, at de to redere slaveskib ZONG af Liverpool, den 6. september 1782 var afsejlet fra Sao Thomé under kommando af kaptajn Luke Collingwood lastet med 442 slaver med kurs mod Jamaica. På vej over Atlanten løb ZONG ind i dårligt vejr, rejsen trak ud, og sygdom og død begyndte at ramme både slaver og besætning. Da skibet den 29. november var fremme ved Hispaniola (Santo Domingo) og stadig manglede ca. 400 sømil, før man nåede frem til Jamaica, var syv af besætningen og 60 af slaverne døde. Mange af de resterende slaver var syge, en del af dem var døende, og samtidigt opdagede Collingwood, at der kun var 200 gallons eller

900 liter vand tilbage i skibet, hvad svarede til lidt over 2 liter pro. persona.

Collingwood havde fået sig et problem, og i et forsøg på at holde sig selv og sin reder skadesløs, valgte han at løse det på en måde, der gav genlyd viden om. En slave, der døde, af mangel på vand eller af anden årsag ombord i ZONG, ville være et økonomisk tab for rederne, men hvis man kunne godtgøre, at slaven var død som led i et forsøg på at redde skib og den øvrige last, kunne tabet måske blive dækket af det forsikringsselskab, der havde forsikret skib og last.

Collingwood foreslog derfor besætningen, at man stille og roligt skulle lempe de syge slaver udenbords, hvorefter der ville være mere vand tilbage til de resterende. Skibets 1. styrmand James Kelsal gik imod, men det lykkedes Collingwood at overtale resten af mandskabet, og allerede samme dag blev de første 54 slaver, bundet sammen to og to, kastet levende ud over lønningen.

Dagen efter fulgte yderligere 42 slaver, i dagene efter røg yderligere 26 slaver overbord, og i alt blev 122 slaver smidt levende overbord til den visse druknedød.

Efter hjemkomsten til Liverpool sendte William Gregson og George Case regningen for de myrdede slaver, 30 £ pr. stk. (ca. 18.000 rdI.), til deres forsikringsselskab, men selskabet nægtede at betale, så sagen endte i retten. Den første dom ved underretten faldt ud til fordel for de to redere, men forsikringsselskabet nægtede stadig at dække tabet, så selskabet appellerede sagen til højesteret, hvor den endte hos højesteretsdommer Lord Mansfield. I Højesteret vandt forsikringsselskabet, for Mansfield omstødte underrettens dom, og dermed slap forsikringsselskabet for at betale. I sine kommentarer til dommen meddelte Mansfield : ”Det, som juryen skulle afgøre, var, om handlingen var begrundet i en form for nødværge. For der er ikke tvivl om, skønt det lyder rystende, at det i den situation ikke

gjorde nogen forskel, om det var slaver eller heste, der var blevet smidt overbord.” Så Collingwood var, fortsatte Lord Murray i forbindelse med selve domsafsigelsen, i sin gode ret, da han lempede slaverne udenbords, men, mente Lord Murray, så var der dog alligevel forskel på slaver og heste, og derfor skulle forsikringsselskabet ikke dække det tab, de to redere havde lidt. Med dommen mellem ZONGs ejere og forsikringsselskabet blev det dermed for første gang, ved en engelsk eller europæisk domstol slået fast, at på trods af at afrikanske slaver i princippet var at betragte på linje med enhver anden vare, eller genstand, som man ejede, så var der alligevel, og på trods af loven, forskel på afrikanske slaver, almindelige genstande eller kreaturer.

Dommen over ZONG og det masse mord, der var begået imod slaverne, gav genlyd over hele England. Retssagen, og det der blev afsløret, gav nemlig for første gang pæne englændere, uden forbindelse til slavehandelen, mulighed for at høre om de grupp vækkende forbrydelser, der blev begået ombord i de europæiske slaveskibe. Hvad de hørte, fyldte dem med afsky, og dommen og de nye informationer, man havde fået, bevirkede, at modstanden mod slavehandel langt om længe blev en folkesag. At slaver blev hentet i Afrika og sendt til plantagerne i Amerika, vidste man godt, men fra nu af kunne ingen undskylde sig med uvidenhed, om de forhold der herskede under transporterne over Atlanten, ligesom ingen fra nu af kunne undskylde sig med mærkelige ideer, om at slaveriet nok også var bedst for afrikanneren selv. Det at være modstander af slavehandel, greb befolkningen, som vor tids kampagne mod atomkraft. Fire år efter dommen, havde modstanden vokset sig så stærk, at der i London blev dannet en komite for "Effecting the Abolishing of the Slave Trade, der fik støtte af en lang række prominente borgere og kulturpersonligheder.

Med debatten fulgte også en lang række bøger, de fleste skrevet af folk med kend-

skab til slavehandelen. Tilbage i 1754 havde slavekaptajnen William Snelgrave, der som en af de første havde skrevet om slavehandelen, udgivet sin: "A new Account of Guinea". Derefter var der stille i nogle år, men i 1787, samme år som kommissionen mod slavehandel blev oprettet, udgav en tidligere slave Quobna Ottobah en bog med den noget lange titel: "Thoughts and Sentiments on the Evil and Wicked Traffic of the Slavery and Commerce of the Human Species". Året efter udgav den tidligere slavekirurg Alexander Falconbridge: "An Account of the Slave Trade", og samme år udgav forhenværende slavekaptajnen John Newton bogen: "Thoughts on the African Slave Trade". 1789 kom endnu et erindringsværk fra en tidligere slave, idet Olaudah Equiano udgav bogen: "Interesting Narrative of the Life of Olaudah Equiano" Især sidstnævnte bog blev en "bestseller" der i de næste par år udkom i ikke mindre end ni udgaver. I 1790 blev den udgivet i både USA og Tyskland og året efter udkom den også i Holland.

I England bølgede kampen for og imod slavehandel i de næste år frem og tilbage, og i årene efter bredte debatten sig også til Danmark. En af de første, der tog sagen op i Danmark, var præsten ved Tømmerup Kirke Peder Paludan, tidligere kapellan ved Frelser Kirke, der i 1784 i tidskriftet Bibliotek for Det Smukke Køn, bad damerne på Vestindien sikre, at deres mænd behandlede deres slaver ordentligt. Fire år efter udgav lægen Paul Isert en bog om sine oplevelser på Guineakysten og med et slaveskib på en rejse over Atlanten fra Guineakysten til Vestindien.

Danmarks finansminister, Ernst Schimmelmann, var, selv om han havde store interesser i plantager, ikke påvirket af tidens debat. For at få undersøgt spørgsmålet ordentlig fik Schimmelmann udarbejdet et memorandum, og i den forbindelse er det vigtigt at fastslå, at det man debatterede og kæmpede for, var et forbud mod slavehandel ikke selve

slaveriet. Det sidste kunne man slet ikke overskue, for slaverne var jo privat ejendom, så et forbud mod selve slaveriet, ville rejse et kæmpe og meget uoverskueligt spørgsmål om erstatning til alle de plantageejere, der så ville få deres slaver beslaglagt.

På baggrund af Schimmelmans memorandum blev der i 1791 nedsat en kommission, der året efter kom med en konklusion, der for en stor del fulgte anbefalingerne i Schimmelmans memorandum.

Kommissionen konklusioner var som følger:

- 1: At slavehandelen ikke havde nogen stor betydning for den danske produktion og eksport. Heller ikke for den danske handelsflåde var slavehandelen af betydning, da den normalt kun omfattede fire til fem skibe ud af flere hundrede, der kunne være velegnede for slavehandel.
- 2: Dernæst berørte kommissionen de meget store ødelæggelser slavehandelen forårsagede i de dele af Afrika, hvor slaverne blev hentet, ligesom man kom ind på de mange slaver, der døde under overfarten, og de lidelser overfarten ellers påførte slaverne.
- 3: Der var altså ud fra menneskelige og økonomiske betragtninger ingen grund til fortsat at opretholde en dansk slavehandel.
- 4: Dernæst var der endnu et punkt, som man skulle tage højde for, og det var Englands hensigter. For hvis England afskaffede slavehandelen, hvad alle mente, at de ville gøre meget snart, ville det være noget nær umuligt for et land som Danmark at opretholde slavehandelen, da man måtte forvente, at England, for at beskytte sine plantageinteresser i Vestindien, så ville slå til mod de lande, der fortsatte slavehandelen.
- 5: Endelig mente kommissionen, at man lige så godt kunne gøre en dyd ud af nødvendighed og anbefalede derfor kronprinsen – den senere Frederik VI – som den første

monark i Europa at stoppe den afrikanske slavehandel og derved sætte et godt eksempel for andre lande.

Så den danske slavehandel blev stoppet. Ikke så meget ud fra et humanistisk synspunkt, men mere ud fra fælles økonomiske og udenrigspolitiske overvejelser. Slavehandelen skulle dog ikke forbydes her og nu, idet man for at sikre, at plantageejerne i Vestindien kunne nå at få importeret tilstrækkeligt med slaver, udsatte lovens ikrafttræden til 1. januar 1803.

Så slavehandelen fortsatte, og i årene 1793-1803 kender vi til 121 danske slaveskibe, og i alt importerede øerne i den periode ca. 24.000 nye slaver, hvoraf ca. 35 % blev re-eksporteret. Så endelig 1. januar 1803 blev Danmark så det første land, der afskaffede slavehandelen, men ikke helt, for på trods af forbuddet fortsatte handelen. Fra årene 1803-1807 kender vi til ca. 30 danske slaveskibe med ca. 6.000 slaver, der forbudt eller ej, fortsatte med at sejle slaver fra Guineakysten til Vestindien.

I England blev forbuddet mod slavehandel udsat grundet Napoleonskrigene, men endelig i august 1807 blev loven mod slavehandel vedtaget, og fra 1. januar 1808 havde også England forbudt slavehandel. Vigtigere for den danske situation var dog, at det engelske parlament året før havde vedtaget en lov, "The Foreign Slave Trade Bill," der forbød slavehandel indenfor de områder, England i forbindelse med krigen besatte. Det kom til at ramme de Dansk Vestindiske Øer, for juledag 1807 besatte England St. Thomas, St. Croix og St. Jan, og samme dag blev al slavehandel ud og ind af de danske øer forbudt – og denne gang virkede forbuddet.

Litteratur

Blackburn, Robin, 1988: "The Overthrow of Colonial Slavery." London.

Donnan, Elisabeth, 2002: "Document Illustrative of the History of the Slave Trade to America." New York.

Green-Pedersen, 1973: "Om forholdene på danske slaveskibe med særligt henblik på dødeligheden 1777-89." Handels- og Søfartsmuseets årbog. Helsingør.

Gøbel, Erik, 1982: "Dansk sejlads på Vestindien og Guinea 1671-187." Handels- og Søfartsmuseet årbog. Helsingør.

Gøbel, Erik, 2008: "Det danske slavehandelsforbud 1792." København.

Hornby, Ove, 1980: "Kolonierne i Vestindien." København.

Lauring, Kåre, 2010: "Dansk Slavehandel – en underskudsforretning." Handels- og Søfartsmuseets årbog. Helsingør.

Lauring, Kåre, 2011: "Fra underskud til forbud – den danske slavehandel 1781-1807." Handels- og Søfartsmuseets årbog. Helsingør.

Lauring, Kåre, 2014: "Slaverne dansede og holdt dig lystige. En fortælling om den danske slavehandel." København.

Mannix, Daniel P og Cowley, Malcolm, 1966: "Den atlantiske slavehandels historie." København.

Rømer, Ludvig Ferdinand, 1997: "Tilforladelige efterretninger om Kysten Guinea." Oslo.

Tilleman, Eric, 1697: "En liden enfolding Beretning om det Landskab Guinea." København.

Thomas, Hugh, 1997: "The Slave Trade." New York.

Vibæk, Jens, 1966: "Dansk Vestindien 1755-1848." Vore gamle tropekolonier bind 2. København.

Upublicerede kilder

Generaltoldkammeret: Ældre del. Vestindisk-guineisk renteskriverkontor: Schimmelmanske papirer. Nr. 412. Rigsarkivet.

Mørch, Bernt Jensen: Christiendommens Catechesations Bog. M/S Museet for Søfart.

Mørch, Bernt Jensen: Biografi. SR-Bilag 1951:0526. M/S Museet for Søfart.

Guineisk Kompagni Kystdokumenter nr. 12 1767. Rigsarkivet.

Kåre Lauring
Tlf. 22 34 26 75
karelauring@gmail.com

**MEDLEMSMØDE
PÅ ASSISTENS KIRKEGÅRD**

**VI MØDES VED NEDGANGEN
TIL METROSTATIONEN
PÅ NØRREBROS RUNDDEL**

TIRSDAG

DEN 18. AUGUST 2020

KL. 11.00.

Tur til Von Scholtens Kapel på Assistens Kirkegård

Von Scholtens Kapel vil blive åbnet og Jens Villumsen vil fortælle os historien om kapellet.

Efterfølgende vil Jens Villumsen vise os guvernør Johan Frederik Schlegel og hustru Regina Schlegel, født Olsens grav og andre personers grave med tilknytning til Vestindien.

Da der ikke på nuværende tidspunkt er overblik over de gældende tilladte forsamlings størrelser er deltagerantallet sat til 25 personer. Øvrige vil komme på en venteliste.

GRATIS

**Tilmelding senest
torsdag, den
13. august 2020.
via hjemmesiden eller
på tlf. 60 41 06 22
til Gerda Brown.**

EKSTRAORDINÆR GENERALFORSAMLING

TORS DAG DEN 17. SEPTEMBER 2020 KL. 18.30

**TAASTRUP MEDBORGERHUS, LILLE SAL
TAASTRUP HOVEDGADE 71, 2630 TAASTRUP**

Den ekstraordinære generalforsamling indkaldes med henblik på godkendelse af de på den ordinære generalforsamling den 23. oktober 2019 vedtagne vedtægtsændringer.

Vedtægtsændringerne, hidtil gældende og godkendte, ændret på den ordinære generalforsamling (ændringer fremhævet med gult), kan ses på Selskabets hjemmeside **www.dwis.dk**, og vil blive fremsendt i en nyhedsmail.

1. Valg af dirigent og referent
2. Valg af stemmetællere

3. Endelig godkendelse af den ordinære generalforsamlings godkendte vedtægtsændringer af visse bestemmelser i vedtægterne. Det drejer sig om bestemmelserne i §§ 4,5,8,9,11,12,14,16 og 19.

Efter den ekstraordinære generalforsamling gennemføres medlemsmøde.

*Lars Hven Troelsen
Formand*

**Dansk Vestindisk Selskab
– for dig der er interesseret i
de tidlige danske øer i Caribien**

Unique Tours

Tag kontakt til Unique Tours, når De skal planlægge en grupperejse (min. 10 personer) til det tidligere Dansk Vestindien.

Efter mere end 20 års samarbejde med øerne, kan vi vist roligt sige, vi har det bedst tænkelige kontaktnet.

Vi ser frem til at høre fra Dem.

HEIDI HOLM

Tlf.: +45 39 90 20 40 · email: info@uniquetours.dk
www.uniquetours.dk

Reg. under Rejsegarantifonden nr. 1026 · Bank: Den Danske Bank

**MEDLEMSMØDE
I TAASTRUP
MEDBORGERHUS**

**LILLE SAL,
TAASTRUP HOVEDGADE 71,
2630 TAASTRUP**

**TORS DAG
17. SEPTEMBER 2020
KL. 19.00**

**Queen Mary
– omvendingsens dronning**

Dette oplæg ser på, hvordan fortiden som en slavehandlende nation blev husket i Danmark i tiden frem mod 100-året for salget af de dansk-vestindiske øer til USA. Omdrejningspunktet for oplægget er kunstneren Jeanette Ehlers' forslag til en mindeskulptur over oprøreren Queen Mary og hvilken betydning, denne skulptur i samspil med andre materielle spor i det københavnske gadebillede har for den kollektive erindring og samtale af denne periode i danmarkshistorien.

**v/ Emilie Paaske Drachmann, cand.mag i kulturstudier
fra Syddansk Universitet med speciale om statuen af
Queen Mary.**

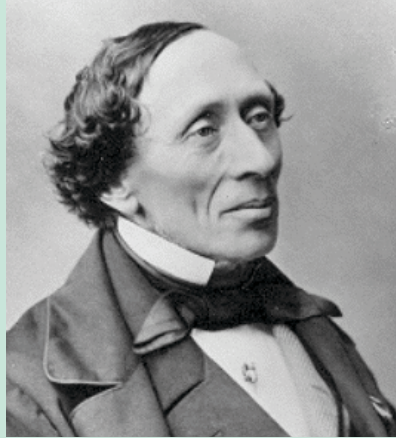
**Pris for
medlemmer
kr. 75.-**

**Pris for
ikke medlemmer
kr. 100.-**

**Der vil blive
serveret 2 stk.
smørrebrød
og kaffe/the.**

**Tilmelding senest
11. september 2020
via hjemmesiden eller
på tlf. 60 41 06 22
til Gerda Brown.**

MEDLEMSMØDE I HORSENS
STEENSBALLEGAARD GOLF,
BYGADEN 70, 8700 HORSENS
LØRDAG 26. SEPTEMBER 2020
KL. 14.00

H.C. Andersen og Dansk Vestindien

H.C. Andersens tid var præget af den danske kolonialisme, og mange af de familier, der hjalp H.C. Andersen økonomisk og inviterede ham på besøg i deres fine hjem, var involveret i plantagedriften i Vestindien på forskellige måder. H.C. Andersens nærmeste veninde, Henriette Collin, rejste til St. Croix og sendte lange rejsebrevne til ham, hvor hun beskrev naturen og livet på de tropiske øer.

H.C. Andersen læste Henriette Collins breve med stor interesse, og han brugte vestindiske motiver i f.eks. skuespillet "Mulatten" og digtet "Negerkongens datter" – tekster, som i dag er gledet i baggrunden, men som H.C. Andersen selv satte stor pris på og læste fra ved adskillige lejligheder.

I forbindelse med foredraget i Dansk Vestindisk Selskab vil bl.a. disse tekster blive taget frem fra mølposen igen.

Lise Bostrup er ligeledes formand for Den Danske Sprogkreds og forlægger. Har bl.a. udgivet flere samlinger af H.C. Andersens eventyr samt digtsamlingen "At reise i en Luftballon. Vers på andres rim", som er baseret på H.C. Andersens selskabsdigte.

Lise har holdt foredrag om H.C. Andersens forfatterskab på St. Croix Literary Festival og på universitetet på Skt. Thomas, og udgivet bøger af den vestindiske forfatter Tiphonie Yanique, en lille antologi af samtidig vestindisk lyrik og prosa og to romaner af den norske forfatter, Fartein Horgar, der handler om Vestindien.

v/ Lise Bostrup cand.mag. i dansk og tysk fortæller om H.C. Andersen og Dansk Vestindien.

**Pris for medlemmer
kr. 75.-**

**Pris for ikke medlemmer
kr. 100.-**

Der vil blive serveret kaffe/the og kage.

Tilmelding senest den 19. september 2020 via hjemmesiden eller på tlf. 60 41 06 22 til Gerda Brown

FESTLIGE USVI

Vi kan alle – også her på redaktionen – have en tendens til at fokusere på coronakrise, orkaner, fattigdom, kriminalitet, slaveri og alskens triste ting, når vi har USVI/Dansk Vestindien i tankerne. Men derved tegner man jo et helt forkert billede.

Øerne er – nu som den gang – også præget af fest og farver, og de følgende to siders kollage, som vores bestyrelsesmedlem Torben Jerø har lavet, baseret på egne fotos, giver et flot og klart indtryk heraf.

Vi håber, at billederne hos vores læsere enten vil vække genkendelsens glæde eller en lyst til snart at komme til øerne – igen, for også at få en sådan oplevelse med.

Billederne er diskret nummereret og henviser til følgende tekster:

1. *Martin Luther King Day Parade, Frederiksted, januar 2015.*
2. *Steelband, Festival Frederiksted, januar 2020.*
3. *Buste af Buddhoe, som stod i spidsen for oprøret i sommeren 1848, der førte til slaveriets ophævelse.*
4. *Moko Jumbie styltedanser, Festival Frederiksted, januar 2020.*
5. *Martin Luther King Day Parade, Frederiksted, januar 2015.*
6. *Unge dansere på Martin Luther King Day Parade Frederiksted, januar 2016.*
7. *Ung turistattraktion i anledning af krydstogtskib ved molen, Frederiksted, februar 2015.*
8. *Falsk ægypter, Festival Frederiksted, januar 2020.*

Se billederne på de næste sider >>>

HVEM VAR QUEEN LOUISE?

Mange af dette blads læsere vil utvivlsomt have hørt om, og endda ved selvsyn på St. Croix erfaret om Queen Louise Home. Og nu er spørgsmålet: Hvem var Queen Louise?

I forbindelse med coronakrisen, og i andre af de situationer, som uforholdsmæssigt hårdt rammer små samfund som USVI, er vi mange i Danmark, bl.a. med forbindelse til DVS, der har modtaget en opfordring til at donere til Queen Louise Home i Frederiksted på St. Croix. Institutionen tager sig af børn, der har hjælp behov, og giver tillige ældre medborgere på øerne et sted at være og blive behandlet.

Og hvor hidrører så denne institution fra, hvornår startede den, og hvorfor hedder den, hvad den hedder?

PRINSESSE LOVISA, DER BLEV DRONNING LOUISE

Frederik den 8., vores nuværende dronnings oldefar, blev konge i 1906 efter sin far, Christian den 9.s, død. Christian havde regeret fra 1864, og var gift med prinsesse Louise af Hessen-Kassel, som jo så var dansk dronning af tysk afstamning under navnet Louise. Hun lagde navn til et børnehospital i Øster Farimagsgade i København, "Dronning Louises Børnehospital". Hun havde været meget aktiv i etableringen af dette, og varetog protektorhvervet indtil sin død i 1898. Men hun havde ikke noget med Queen Louise Home at gøre, for den historie, der skal fortælles her, handler om "Dronning Louises Børnehjem" i Frederiksted på St. Croix. Det blev først oprettet i 1904,

og på det tidspunkt var Christian den 9.'s Dronning Louise jo allerede afgået ved døden.

Den person, der var drivkraften bag etableringen af børnehjemmet på St. Croix hed Lovisa. Lovisa var datter af den svenske konge Karl den 15., og i 1869 i en alder af 17 år blev gift med danske kronprins Frederik, Christian den 9. og Dronning Louises ældste søn. Det meste af Lovisas liv formede sig som kronprinsesse og mor til 8 prinser og prinsesser, herunder den senere Christian den 10., og Lovisa blev først dronning i 1906 – under navnet Louise, ligesom sin forgænger og svigermor – da

Svigermor, Dronning Louise (af Hessen-Kassel), gift med Kong Christian IX

Kronprinsesse Louise (Lovisa), gift med kronprins Frederik, den senere kong Frederik VIII.

Frederik blev konge. Lovisa var en meget aktiv og engageret kvinde, der i hovedsagen havde et dårligt forhold til sin svigermor.

ET HAK I TUDEN TIL USA

En af de opgaver, som Lovisa på et tidspunkt kastede sig over, var den afrikanske befolknings forhold i USA og Dansk Vestindien. Da USA i 1907 fik akkrediteret en ny ambassadør til Danmark, Maurice Francis Egan, som i øvrigt havde stor indflydelse i forbindelse med USA's køb af øerne i 1917, fik han ved sin tiltrædelsesaudiens læst og påskrevet af Lovisa, der meddelte ham, at "den farvede race i Amerika ikke havde opnået, hvad Præsident Theodore Roosevelt ville kalde retfærdige vilkår", og hun tilføjede, at hun ikke kunne forstå, hvordan (hvide) folk, som satte sorte til at passe deres børn, åbenbart havde en stor fornøjelse i at se de sorte blive lynchet.

FOR EGEN REGNING

Da denne samtale – der utvivlsomt har rystet

ambassadør Egan – foregik, havde Lovisa allerede i 1903 taget initiativ til stiftelse af "Foreningen for Syge- og Børnepleje på De vestindiske Øer". Baggrunden var de forfærdelige forhold, som mange børn på øerne levede under. Det var bl.a. blevet beskrevet af den kommission, som regeringen udsendte til øerne efter at salget til USA var faldet i Landstinget i

1902. Som Lovisa skrev "ude i vore vestindiske Kolonier trænges der haardt til Forbedring". Den første vinter efter stiftelsen bekostede hun af egen lomme udsendelsen af 4 sygeplejersker til øerne¹. Men ellers indsamlede foreningen ganske betydelige beløb, bl.a. bidrog flere af de europæiske kongehuse, der jo havde særlige forbindelser til det lille danske kongehus. Disse indsamlinger satte foreningen i stand til at erhverve den første ejendom i Frederiksted. Et par år senere kom en ejendom i Christiansted til, foræret foreningen af Lady Garvagh. De første diakonisser – sygeplejersker – blev udsendt med henblik på permanent ophold og med den opgave såvel at virke som sygeplejersker, som med uddannelse af lokale til at varetage de omfattende uløste opgaver, som henstod inden for sundhedsvæsenet².

Navnet på institutionen var til at begynde med "Børneplejestationen i Frederiksted",

men blev snart omdøbt til "Kronprinsesse Louises Børnehjem", og efter Lovisa i 1906 var blevet dronning til "Dronning Louises Børnehjem", eller på engelsk "Queen Louise Home for Sick and Neglected Babies", og i dag altså "Queen Louise Home".

ET POLITISK BUDSKAB FRA DRONNINGEN

Kronprinsesse Lovisa indtog sin rolle henholdsvis som kronprinsesse og senere dronning i en tid, hvor de kongelige endnu kunne slippe af sted med at have politiske holdninger og endda give udtryk for dem og agere på dem. Lovisa var meget optaget af sociale forhold, og hun sendte fra tid til anden klare budskaber af sted omkring især børns forhold. Konkret omkring de vestindiske øer gav hun udtryk for, at Danmark burde bevare øerne, og at én af måderne det skulle ske på var ved at knytte befolkningen tættere til Danmark. Derfor burde der fra dansk side gøres mere for at sikre uddannelse og sundhed, og børnene skulle beskyttes i de første barndomsår.

I dette lys skal hendes engagement i og initiativ til etablering af Queen Louise Home ses.

EFTER SALGET AF ØERNE

Efter salget af øerne overtog den lutheranske kirke i USA aktiviteterne. Disse blev i 1960 videreoverdraget til Lutheran Welfare Society, og i 1967 til Lutheran Social Services of the Virgin Islands (LSSVI), der er en lokalt forankret organisation, som søger og finder finansieringen af sine aktiviteter ved offentlige og private donationer. Flere oplysninger, herunder om muligheden for at donere til institutionen kan findes på www.lssvi.org/donate.

Vil man læse mere om Lovisa kan Poul Smidts nyligt på Gyldendal udkomne bog "Fredy – klemt kronprins – glemt konge", der handler om Kong Frederik den 8., anbefales.

Af Michael Keldsen

1. Den svenske kongefamilie, Bernadotterne, var meget velhavende, og Lovisa havde modtaget en betydelig arv efter sin far, Karl den 15. Den danske kongefamilie betragtedes i hovedsagen som en af Europas fattigste.
2. Om diakonissernes arbejde har bestyrelsesmedlem Hans Jørgen Laursen skrevet flere artikler; i DVS-bladet, juni 2014, nr. 3, side 9ff "Søster Maren på St. Croix 1908-1945" og i Magasinet nr. 2 og 3 i 2018 begge under titlen "Søster Maren".

DONATION TIL DANSK VESTINDISK SELSKAB

Dansk Vestindisk Selskab er blevet kontaktet af Arne Jerner, Esbønderup.

Arne Jerner har gennemgået sine familiegemmer og doneret tre billeder, som har tilhørt Selskabets legendariske stifter Aug. F. C Neumann, som er hans afdøde hustrus slægtning.

Arne Jerner skriver: "Maleriet har hængt i hendes fasters lejlighed på Østerbro, hvor hun boede sammen med "onkel Neu". Da faster døde, overtog min kone billedet, og det hang i mange år i mine svigerforældres hjem i Frederikshavn.

Motivet på maleriet er Fort Christiansværn i Christianssted, St. Croix. Imidlertid med en anden farve end den de fleste af os kender på forterne i Vestindien. De var enten hvide eller gule, og hvis senere indrettet som politistationer blev de malet røde. Farven på dette maleri er imidlertid grå. Da vi ikke ved, hvem maleren er, ved vi heller ikke, om det blev malet på stedet, eller i Danmark efter et postkort, eller om maleren simpelthen blot besluttede, at det skulle være gråt. Eller også er der selvfølgelig den mulighed, at fortet er fuld af skidt, møg og skimmel-svamp, som dækker den originale farve!

Aug. F. C. Neumann stiftede 15. juni 1917, "Klubben Dansk Vestindien" (fra 1938 "Foreningen Dansk Vestindien) sammen med 3 gendarmkolleger. Han var formand i 36 år fra stiftelsesdagen til 1952.

Dette foreningsnavn blev bibeholdt til foreningen blev reorganiseret ved den daværende formand Einar Kirk i 1969 og blev til "Dansk Vestindisk Selskab".

Nogle af bestyrelsesmedlemmerne med gaverne.

Han blev 1. januar 1953 udnævnt til æresmedlem af Dansk Vestindisk Selskab kort før sin død.

Aug. F. C. Neumann havde hele sin karriere i forsvaret. Fra 1896 til 1917 tjente han i flere omgange i Dansk Vestindien, hvor han også fungerede som offentlig landmåler."

Dansk Vestindisk Selskab er meget taknemmelig for en sådan donation og vil udtrykke sin bedste tak til familien.

Selskabet vil gentage sin opfordring til både medlemmer og venner af Dansk Vestindisk Selskab om, i det omfang de har effekter fra Dansk Vestindien, som de ikke fortsat ønsker at beholde, at donere disse til Selskabet, så de kan blive bevaret for eftertiden til glæde for kommende generationer.

Lars Hven Troelsen

HVAD LÆRER GYMNASIASTER OM KOLONIHISTORIEN?

Dr. phil. Thorkild Kjærgaard har læst ”Danske Kolonihistorier – fra sukkerør til Skipper Mix”, der er udgivet af Dansk Lærereforeningen, og som tilstræber at præsentere et materiale om en historie, som måske er alt for underbelyst i dansk- og historieundervisningen i gymnasiet.

Af Thorkild Kjærgaard

På Dansk Lærereforeningens Forlag er udkommet et tobindsværk om Danmark og kolonierne til undervisningsbrug på gymnasieniveau i historie og dansk. Værket er sammensat af en grundbog og et bind med kilder, et såkaldt antologibind. Grundbogen rummer historiske og litteraturhistoriske redegørelser for Danmarks forhold til tre forskellige områder: Dansk Vestindien (der var en dansk koloni), Congo (der ikke var en dansk koloni, men ved hvis etablering som belgisk koloni sidst i 1800-tallet mange eventyrlystne danske mænd bistod) og Grønland (der i statsretlig forstand aldrig har været en koloni, men et dansk(-norsk) biland). Desuden en række opgaveafsnit.

ANTOLOGIBINDET

Antologibindet rummer et bredt sammensat udvalg af tekster om de tre geografiske områder, der er sat til undersøgelse. De fleste af teksterne er forfattet af danske og omhandler Danmarks forhold til henholdsvis Dansk Vestindien, Congo og Grønland, men der er også tekster forfattet af grønlandere, ligesom der er tekster af udenlandsk oprindelse, som anskuer kolonialisme og imperialismefænomenet under en bredere synsvinkel.

Dr. phil. Thorkild Kjærgaard.

Antologibindet er superinteressant. Her finder man kendte og ukendte tekster af Ludvig Holberg, Henrik Hertz, Thorkild Hansen, Henrik Pontoppidan og Kim Leine side om side med tekster af Jules Ferry (fransk kolonipolitiker fra 1800-tallet), Rudyard Kipling, Wilfred Blunt (britisk antikolonialistisk forfatter fra begyndelsen af 1900-tallet), Joseph Conrad, Dadabhai Naoroji (indisk politiker fra 1800-tallet), Lenin, Christian Rosing (grønlandsk præst fra begyndelsen af 1900-tallet), Knud Rasmussen og William Thalbitzer (Danmarks første professor i eskimologi) for blot at nævne nogle af dem, der er med. Der er tale om en varieret og med stor opfindsomhed udvalgt buket af tekster, som igen og igen kaster uventet lys ind over mødet mellem Europas overlegne kultur og samfundsform og resten af verden siden 1492 (året for Columbus' opdagelse af Amerika). Kan anbefales på det varmeste!

GRUNDBOGEN

Grundbogen er til gengæld sej at komme igennem. Det er den, fordi de fem forfattere intetsteds tør gå i åben dialog med det mangefacetterede stof, de selv fremlægger i antologien, men først og fremmest er opsat på at demonstrere deres renskurede, altid korrekte synspunkter på hvidhed, racialitet, køn, kolonialisme og imperialismen. Det er som at sidde med en bønnebog fra et snerpet fransk frøkenkloster i 1800-tallet. Hvidhed er skamfuldt og de koloniserede har altid ret. Kan der da slet ikke siges noget fordelagtigt om den "hvide, vestlige, kristne, sekulære cis-mand"? Hvad med de enkebrændinger og andre former for grusom og hjerteløs kvindemishandling, som fandtes i Indien, og som hvide, britiske, kristne cis-mænd nedlagde forbud mod i 1800-tallet (side 61 i antologibindet)? Og er der overhovedet intet ufordelagtigt at sige om den ikke-europæiske verden? Hvad for eksempel med de bantuer i det indre Congo, som den engelske rejserende og naturforsker J.J. Johnston besøgte i 1883, og som omtales i antologibindet side 82. Bantuerne havde masser af slaver. De havde så mange, at de kunne frådse med dem. Når en høvding døde, havde de den skik at hænge fire af hans slaver og lægge dem i bunden af graven, hvorefter den afdøde høvding fik plads ovenpå. Er det bare umistelig indfødt afrikansk kultur, som burde stå på UNESCOs verdensarvsliste?

OM SLAVERIET

Det bliver kritiseret igen og igen, at Danmark (-Norge) havde slaver i Vestindien. Ja, selvfølgelig havde Danmark (-Norge) slaver. Hvad ellers? Det havde alle frem til omkring år 1800. Det sensationelle var ikke, at de

hvide havde slaver i deres besiddelser i Amerika, det sensationelle var, at de europæiske lande med Danmark (-Norge) i spidsen afskaffede slaveriet! Ikke på én dag og ikke så hurtigt, som man kunne have ønsket det, og der var nederlag og tilbageslag undervejs. Ét af de største var, at Amerika (USA) med Uafhængighedserklæringen 1776 meldte sig ud af det gode selskab og forblev slavenation frem til 1863. Men de europæiske lande gjorde det! De afskaffede slaveriet – en enestående verdenshistorisk præstation – og de gennemtvang det internationalt, også i Afrika, hvor modstanden mod slaveriets afskaffelse var massiv. I årtier var franske kolonier i Afrika et sted, hvor sorte flygtede hen for at undgå at blive indfanget og slavegjort af deres egne. Forfatterne er meget optaget af den hvide mands synder. Når det kommer til de ikke-europæiske samfunds oprørende grusomhed og mangel på empati, er forfatterne tavse som østers.

RACEGJORTE HVIDE

De fem forfattere kredser meget om "racialitet", "racegjorthed" og "hvidhed" og om den til hvidhed knyttede fortælling om æstetisk, civilisationsrisk, sproglig og kulturel overlegenhed. "Det hvide overherredømme hviler på en antagelse om, at racegjorte hvide er bedre end andre og er skabt for at legitimere den europæiske udnyttelse af de lokale befolkninger, de mødte," hedder det på side 44 i antologibindet. Det er rigtigt, at der er "hvidhed" overalt, og at hverken koloniernes selvstændighed eller slavehandelens ophør har afskaffet det. Men det skyldes ikke, at hvide ("racegjorte hvide" som de noget kunstigt kaldes) mener, at de er bedre end andre. Tværtimod er menneskerettigheder

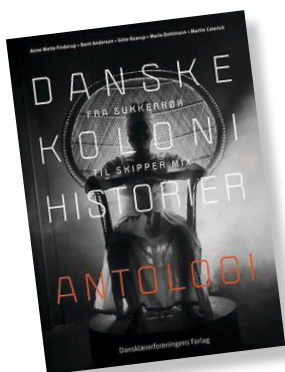
og ideen om lighed mellem mennesker uanset køn og farve den kristne hvide mands værk. Den hvide mand mener ikke, at han er bedre end andre, og han har ikke noget problem med at anerkende andre, hverken for deres dygtighed eller for deres skønhed (se for eksempel det morsomme og godt fundne citat fra romanen Kviksand fra 1928, gengivet i grundbogen side 43). Men der skal være noget at anerkende. Og det er i al korthed problemet: De europæiske samfund har været totalt overlegne siden 1492 og ingen har formået at opstille noget, der ligner et alternativ. Man kan råbe "hvidt overherredømme" tusind gange, og man kan rase lige så meget man vil. Der er hvidhed overalt i den forstand, at alle moderne samfund – også det højteknologiske kinesiske – er skabt over den europæiske kundskabs- og samfundsmodel. Det ville være dejligt, hvis én af de store kulturmetropoler fra før 1492 – Indien for eksempel – ville komme frem med et alternativ til det vækstfikserede vestlige samfund. Det trænger vi i høj grad til, vi er på en aldeles uholdbar kurs. Men indtil videre tyder intet på, at det vil ske.

OM UNDSKYLDNINGER

Det er nemt at skaffe sig nogle hurtige points ved at råbe racisme, hvidt overherredømme, mikroaggression og alt muligt andet. Som ophavsmand til tanken om lighed mellem mennesker uanset køn og race hader den kristne hvide mand at blive beskyldt for racisme og sexismen og er (i modsætning til andre) altid parat til at bukke hovedet og sige undskyld. Det har Frankrig gjort, det har Storbritannien gjort, det har belgierne gjort, og før vi ser os om, ender det vel også med, at Danmark siger undskyld til Grønland, selv om vi (eller i hvert fald nordboerne, hvis arvinger vi er) har været i Grønland længere end inuit, der ikke må forveksles

med de tidligere stenalderssamfund, som langt tilbage har gæstet Grønland. De var af indiansk oprindelse, hvad inuit ikke er. Og hvad så, når der er sagt undskyld? Hvilken vej skal vi gå? Svaret blæser i vinden, medmindre man da mener, at dagens Afrika, fyldt med failed states, der hverken helt eller halvt kan forsørge sig selv, er løsningen. Det er – så vidt jeg har forstået – hvad den kendte danske fredsforsker Ole Wæver har tilladt sig at sige ikke er løsningen med det resultat, at han nu beskyldes for strukturel racisme, privilegiebånd, "civilisationisme" og for at gå ind for et patriarkalsk hvidt overherredømme. Når Wæver derpå forsigtigt og høfligt, som det er hans art, forsøger at forsvare sig, er det udtryk for "hvid mandlig skrøbelighed."

Der står mange udmærkede ting om opgaveskrivning i grundbogen, og antologibindet er som sagt fortræffeligt. Udgivelsen skal også roses for velvalgte billeder og for et smukt og overskueligt layout; det er et bogsæt, som Dansklærerforeningens Forlag godt kan være bekendt. Men hvis jeg var gymnasielærer, ville jeg ikke desto mindre tøve med at bruge Danske kolonihistorier – fra sukkerrør til Skipper Mix. Det må være muligt at finde noget mindre énsidigt.

Anne Mette Funderup, Berit Andersen, Gitte Raarup, Marie Dohmann og Martin Colerick: Danske kolonihistorier – fra sukkerrør til Skipper Mix. 222 sider. Ledsages af et antologibind på 167 sider. Dansklærerforeningens forlag. 2019. Pris ikke oplyst.

ALBERTA OG VICTOR

Et af den danske kolonihistories farverige, men flove episoder, er "udstillingen" i Dansk Koloniudstilling i Tivoli i 1905 af Alberta og Victor, to små børn, der var blevet hentet fra Dansk Vestindien for at være udstillingsgenstande.

Jens Villumsen fortæller her en facet af denne historie, i tilknytning til den kirkegårdsvandring, som er annonceret andetsteds i Magasinet.

Af Jens Villumsen

Dansk Kunstflidsforening var stiftet af Emma Gad (hende med "Takt og Tone"). Foreningens første store arrangement var en Koloniudstilling i Tivoli i 1905, hvor hovedformålet skulle være præsentation af de danske koloniers husflid, demonstreret af repræsentanter fra de enkelte kolonier. Med de danske kolonier tænkte foreningen på Dansk Vestindien, Grønland, Færøerne og Island. Det resulterede i protester fra Island og Færøerne, som ikke ville betragtes som kolonier. Derfor blev udstillingens navn ændret til "Dansk Koloniudstilling samt Udstilling fra Island og Færøerne".

Negerbørnene fra Set. Thomas.

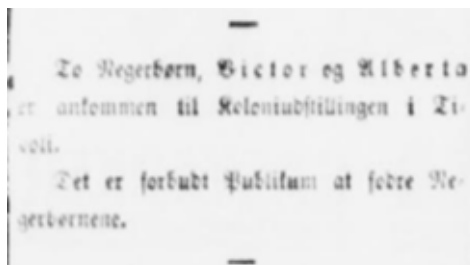

*Dansk Kunstflidsforenings udstilling
i Tivoli 1905*

BØRN PÅ UDS STILLING

Arrangørerne skulle nu skaffe repræsentanter fra befolkningerne, der kunne præsentere den lokale husflid. Det viste sig vanskeligt at finde en passende familie i Dansk Vestindien, og til sidst var man i bekneb for tid. Til sidst gik beskeden til repræsentanten i Vestindien: "Send to negerbørn".

I hast blev der efterlyst emner, og to forældre indvilligede i at sende deres børn til Danmark, imod en række løfter for børnene og dem selv. I hast blev Victor Cornelius (som hed Cornelius, men man læste forkert i kirkebogen) og Alberta Viola Roberts fragtet til Danmark, så danskerne ved selvsyn kunne se, hvordan sådan nogle vestindere så ud. De vakte da også en del opsigt, og man får et indtryk af datidens forestillinger om Vestindien og dets indbyggere, når der i Aften-

To Negerbørn Victor og Alberta er ankommen til Koloniudstillingen i Tivoli. Det er forbudt Publikum at fodre Negerbørnene.

bladet 10. August 1905 er indrykket følgende notits:

De blev vitterligt sat i bur, så de blev på den vestindiske udstilling, og kunne ikke længere rende over og lege med børnene på den grønlandske stand. Men at de var populære hos publikum ses tydeligt af denne karikaturtegnning fra Ekstra-bladet 11. september 1905.

Fra Vestindien

En Indsender i »Nationstidende« klager over, at de to Negerbørn Victor og Alberto paa Koloniudstillingen er saa uarilige, og at deres Uartigheder finder Blfald hos Udstillingens ledende Dame.

»Gud, at tænke sig, at saa er der endnu Folk, der vil sælge de vestindiske Øer.«

EFTER UDSTILLINGEN

Efter koloniudstillingen kom Victor og Alberta til at gå på Vajsenhus skole, og Victor fortsatte på Jonstrup seminarium og uddannede sig til lærer. Han fik job i Nakskov, hvor han stiftede familie og sluttede sin karriere som viceskoleinspektør. Han har gennem sit liv sat sit tydelige præg på musiklivet, først på Jonstrup Seminarium, og siden på Lolland, ikke mindst det stadig eksisterende "Det hvide kor" i Nakskov, bestående af sygeplejersker, som han oprettede.

ALBERTAS SKÆBNE

Med Alberta gik det desværre ikke så godt. Hun døde af tyfus på Sankt Josef Hospital i København 24. marts 1917. Og blev begravet 31. marts 1917, ifølge Victor Cornelins udsagn på Assistens kirkegård. Men under forsøget på at finde hvor på Assistens kirkegård, Alberta var begravet, løb jeg ind i en blindgyde. Hun var ikke at finde.

Gennem Københavns begravelseprotokoller fandt jeg hende, men heraf fremgik det, at hun blev begravet på Frederiksberg kirkegård, fra Hellig Kors kirke. Selve begravelsen foregik fra nordre kapel ved Fasanvejen, kl. 12.30, få timer før Dannebrog for sidste gang gled ned i Vestindien.

Ifølge Frederiksberg kirkegårdes gravprotokol blev Alberta begravet i Solbjerg kirkegårds afdeling 5G i gravsted nr. 685, som var købt for 20 år af Frk. Ellen Blichfeldt. Gravstedet har efter udløb

af de 20 år været benyttet til flere begravelser uden relation til Alberta og er i dag helt nedlagt. Så eftersøgningen af Albertas grav på Assistens kirkegård var et blindspor.

Der kan også om Alberta henvises til Philip Sampsons artikel "Farvel Alberta" fra 31. marts 2017, der bl.a. kan findes på <https://pov.international/farvel-alberta/>

BESTYRELSE OG KONTAKTINFO

FORMAND

Lars Hven Troelsen
formanden@dwis.dk
hven@oncable.dk
T 22 65 79 68

NÆSTFORMAND

Ebbe Tor Andersen
ebbe.tor@hotmail.com
T 24 79 36 65

MEDLEMSBLAD

Michael Keldsen
medlemsbladet@dwis.dk
T 20 16 20 92

BESTYRELSESMEDLEM

Anne Walbom
walbomanne@gmail.com
T 23 74 92 20

BESTYRELSESMEDLEM

Dorte Paaske
dortepaaske1@gmail.com
T 21 43 20 21

BESTYRELSESMEDLEM

Kasper Nygaard Jensen
kaspnj@hotmail.com
T 26 37 50 97

BESTYRELSESMEDLEM

Gerda Brown Jensen
moedeudvalget@dwis.dk
T 60 41 06 22

BESTYRELSESMEDLEM

Torben Jerø
jeroe@dwis.dk
T 30 11 72 43

BESTYRELSESMEDLEM

Anna Monica Villa
annamonic@gmail.com
T 28 78 18 61
T +1 340 642 6756

KASSERER

Hans Jørgen N. Laursen
needenskov@gmail.com
T 29 12 95 07

BANK

BANKFORBINDELSE

Lån & Spar Bank
Reg. nr. 0400
Konto nr. 1170079724
IBAN-nr . DK2004001170079724,
BIC-kode LOSADKKK

**Bøger fra
Dansk Vestindisk
Selskab kan købes
ved at sende mail til
bogsalg@dwis.dk.
Om bøgerne se
på Selskabets
hjemmeside.**

UDVALGENE...

MØDEUDVALG

Gerda Brown Jensen
moedeudvalget@dwis.dk
T 60 41 06 22
Torben Jerø
T 30 11 72 43
Uden for bestyrelsen:
John Brown

FESTIVALUDVALG

festivaludvalget@dwis.dk
Anne Walbom, Gerda Brown
og Mai-Britt Anthony Sparholt

KULTURHISTORISK UDVALG

Anne Walbom
kulturudvalget@dwis.dk
Michael Keldsen
Therese Leonhardt Hjorth
Kasper Nygaard Jensen
Uden for bestyrelsen:
Vibe Maria Martens og
Aske Stick

SELSKABETS KONTAKTPERSONER

Fyn

Jens Benoni Willumsen
T 65 90 18 12
jens.benoni@privat.dk

Syddjylland

Peter Rastrup
T 61 50 06 14
peter@rastrup.net

Nord- og Midtjylland

Edith Christiansen
T 75 64 12 88
edith.koester@stofanet.dk

**Afsender: Dansk Vestindisk Selskab
Ebbe Tor Andersen · Thimandsvænget 5 · 2791 Dragør**

**Eftersendes ikke ved vedvarende adresseændring,
men tilbagesendes med oplysning om ny adresse.**

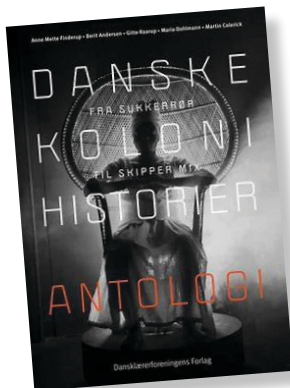
Hvad forventes der af en vært til Festival 2021?

Nu er vi jo i fuld gang med at arrangere festivalen for 2021, og da vi jo gerne vil have, at så mange som muligt melder sig som værter, er det kun ret og rimeligt, at vi også gør opmærksom på, hvad vi – som forening – forventer os af en vært.

- Vigtigst er husrum, hjerterum og lyst til at hygge med nogle af de dejlige mennesker fra øerne
- Et gæsteværelse, enten til en gæst eller til et par
- Morgenmad alle dage
- Frokost og aftensmad på de dage, hvor det ikke er incl. i dagens arrangement. Dog er det kutyme at gæsten/gæsterne inviterer deres vært/værter ud på middag én aften, og på festivalen 2021, vil denne aften være bedst torsdag 17. juni.
- Sørge for transport til mødested/arrangement de forskellige dage. Hvis man ikke selv kan køre, skal man gøre os opmærksom på dette, så vi kan hjælpe med at finde en chauffør, der kan træde til

At være vært kan selvfølgelig godt være lidt anstrengende, men hvis man går positivt ind i det, er det også utrolig givende og sjovt og det giver en masse dejlige minder, som man kan hygge sig med i lang tid efter, ligesom det ofte skaber langvarige varme venskaber, så vi fra bestyrelsen kan kun varmt anbefale det.

PS. Der er mulighed for at tilmelde sig som vært på side 4 her i bladet.

Inde i bladet anmelder Dr. phil. Thorkild Kjærgaard "Danske Kolonihistorier – fra sukkerrør til Skipper Mix". Et værk, der skal bidrage til, at der i gymnasierne kan undervises i dansk kolonihistorie.